

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«ДРОГОБИЦЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НАФТИ І ГАЗУ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом директора коледжу

№ ___ від «__» _____ 2025р.

ПОЛОЖЕННЯ

про академічну доброчесність

у КЗ ЛОР «Дрогобицький фаховий коледж нафти і газу»

Розглянуто та затверджено

на засіданні педагогічної ради

Протокол № ___ від «__» _____ 2025р.

РОЗРОБНИКИ:

Ольга ПІДЦЕРКОВНА,

заступник директора з виховної роботи _____

Марія ШИМКО,

заступник директора з навчальної роботи _____

Оксана ЦАПІВ,

завідувач навчально-методичного кабінету _____

ПОГОДЖЕНО:

Нінель МІНЧАК,

помічник директора з кадрової роботи _____

1. Загальні положення

Положення про академічну доброчесність у КЗ ЛОР «Дрогобицький фаховий коледж нафти і газу» (далі Положення) закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, професійної діяльності та професійного спілкування академічної спільноти КЗ ЛОР «Дрогобицький фаховий коледж нафти і газу» (далі Коледж).

Це Положення розроблено на основі Конституції України, Законів України «Про освіту» від 05.09.2017 №2145-VIII, «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 №2745, «Про захист суспільної моралі» від 13.12.2022 №2849-IX, «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26.11.2015 №848-VIII, «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 №3792-XII, «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 №1700-VII, Цивільного Кодексу України, Рекомендацій МОН України щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо), Статуту КЗ ЛОР «Дрогобицький фаховий коледж нафти і газу», Правил внутрішнього розпорядку Коледжу та гуртожитку, засад формування Колективного договору та інших нормативно-правових актів законодавства України та нормативних актів Коледжу.

Положення спрямоване на дотримання високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності Коледжу (освітній, науковій, виховній тощо), утвердження академічних чеснот та запобігання порушення академічної доброчесності.

Норми цього Положення закріплюють правила етичної поведінки безпосередньо в трьох основних сферах - освітній, науковій та виховній.

Дія цього Положення поширюється на всю академічну спільноту Коледжу і є для неї обов'язковою до виконання.

2. Поняття, принципи та норми академічної доброчесності

Академічна доброчесність — це сукупність етичних принципів, правил поведінки учасників освітнього процесу, спрямованих на формування й розвиток самостійної і відповідальної особистості, спроможної вирішувати завдання відповідно до освітнього рівня з дотриманням норм права та суспільної моралі.

Забезпечення академічної доброчесності в Коледжі базується на принципах верховенства права, демократизму, законності, справедливості, толерантності, наукової сумлінності, професіоналізму, партнерства і взаємодопомоги, взаємоповаги і довіри, відкритості й прозорості, відповідальності.

Дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними працівниками та здобувачами освіти передбачає:

- дотримання норм Конституції України; чинного законодавства України у сфері освіти й інших норм законодавства України; нормативних актів Коледжу;
- дотримання загальноприйнятих етичних норм;
- патріотичну відданість Україні та Коледжу;

- збереження національних і культурних традицій, примноження наукової й духовної скарбниці Коледжу;
- принципове реагування на всі порушення цього Положення;
- взаємоповагу всіх учасників освітнього процесу та академічної спільноти, незалежно від віку, статі, стану здоров'я, громадянства, національності, віросповідання, філософських переконань, соціального стану та інших ознак;
- демократичні відносини між представниками академічної спільноти;
- об'єктивне оцінювання знань та вмінь здобувачів освіти;
- якісне виконання своїх функціональних обов'язків;
- дотримання вимог наукової сумлінності в усіх видах науково-освітньої діяльності;
- нерозголошення конфіденційної інформації, у тому числі інформації з обмеженим доступом та інших видів інформації відповідно до вимог законодавства у сфері інформаційної діяльності та звернення громадян;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- уникнення дій на основі приватного інтересу та конфлікту інтересів;
- використання в освітній або дослідницькій діяльності лише перевірених та достовірних джерел інформації та сумлінне посилання на них;
- уникнення фальсифікування або фабрикування інформації, наукових результатів з їх наступним використанням у роботі (курсівій, кваліфікаційній, звітній);
- виключення із практики академічної діяльності проявів хабарництва за отримання будь-яких переваг в освітній або дослідницькій діяльності;
- відповідальність за порушення академічної доброчесності;
- сповіщення Адміністрації Коледжу в разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу охоронюваним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам.

Формами проявів академічної недоброчесності є:

- академічний плагіат;
- академічне шахрайство;
- виконання на замовлення та/або продаж академічних текстів (контрольних, курсових, кваліфікаційних робіт, дисертаційних досліджень і навчальної літератури);
- академічна фальсифікація та фабрикація;
- публікація вигаданих результатів досліджень, будь-яких даних із питань освітнього процесу;
- приписування результатів колективної діяльності одній або окремим особам без узгодження з іншими учасниками авторського колективу або внесення до списку авторів наукової чи навчально-методичної праці осіб, які не брали участь у створенні продукту;
- академічний обман;
- академічне хабарництво;
- протиставлення приватних інтересів інтересам Коледжу та

педагогічної, науково-педагогічної спільноти;

- приватний інтерес.

Академічне шахрайство передбачає будь-які дії учасників освітнього процесу, змістом яких є:

- використання матеріальних наукових джерел без посилання на них;
- списування та використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або друкованих та технічних засобів;
- проходження процедур контролю знань підставними особами;
- повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи (лабораторної, контрольної, індивідуальної, курсової, дипломної тощо);
- повторна публікація своїх наукових результатів.

Академічний обман – надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу.

Академічне хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна чи послуг матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної вигоди в освітньому процесі. Неправомірна вигода – це грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи негрошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав.

Протиставлення приватних інтересів інтересам Коледжу, педагогічної та науково-педагогічної спільноти – наявність особи приватного інтересу у сфері, у якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень.

Приватний інтерес, будь-який, майновий чи немайновий, у тому числі зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними чи юридичними особами, у тому числі ті, що виникають у зв'язку з членством або діяльністю в громадських, політичних, релігійних чи інших організаціях.

Норми та правила академічної доброчесності педагогічних, науково-педагогічних працівників

Поважати права та свободи студентів і колег відповідно до українських та міжнародних правових норм, суспільної моралі та професійної етики.

Бути носієм моралі, її виразником і захисником, прикладом високої культури, професійної майстерності й здорового способу життя.

Сповідувати принципи академічної свободи та відповідальності в педагогічній, науково-дослідницькій та виховній діяльності.

Діяти відкрито і прозоро у всіх сферах життя Коледжу.

Постійно працювати над підвищенням свого професійного, інтелектуального, культурного рівня, проявляти ініціативу, відповідальне ставлення та творчий підхід до виконання службових обов'язків, передавати свій досвід колегам.

Зміцнювати культуру наукової сумлінності у всіх видах наукової діяльності, дотримуючись етичних норм. Усвідомлювати відповідальність за виникнення небезпеки для окремої людини, суспільства, економіки або природи, яку може заподіяти застосування неперевічених нових наукових знань.

Забезпечувати бездоганну чесність та прозорість на всіх стадіях наукового дослідження, вважати неприпустимими прояви плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальшування даних.

Практикувати інноваційні педагогічні технології, спрямовані на гармонійне поєднання світоглядних, комунікаційних, компетентнісних аспектів, розвиток активного інтелекту й соціальної корисності особистості.

Науково обґрунтовувати використання віртуальних технологій в освітньому процесі, не допускати проявів шкідливого впливу на свідомість людини, експлуатації її інтелекту, підміни істинного знання віртуальним захопленням.

Формувати гнучкі науково-освітні програми й курси, адаптовані середовище сучасних інформаційно-комунікаційних технологій і бізнес-практик, дотримуючись принципу інформаційної цінності та етики.

Сумлінно проводити на високому професійному рівні кожне заняття, не допускати безпринципності в освітньому процесі, дотримуючись педагогічного такту. Формувати на заняттях дух взаємного порозуміння та доброзичливості.

Об'єктивно оцінювати знання здобувачів освіти, не допускаючи особистої неприязні, впливу родини, друзів чи службових осіб.

Поважати думку здобувача освіти і підтримувати студентські пропозиції, спрямовані на утвердження академічних чеснот. Підтримувати здобувачів світів наукових починаннях і сприяти розкриттю їх наукового потенціалу.

Не створювати здобувачам освіти на заняттях чи іспитах сприятливих умов для списування, використання недозволених матеріалів, фальсифікації даних під час складання іспитів, заліків, захистів кваліфікованих робіт.

Проводити просвітницьку роботу, виховувати сучасних професіоналів на засадах гуманізму, плюралізму та патріотизму.

Норми та правила академічної доброчесності здобувачів освіти

Усвідомлювати своє покликання як студента коледжу, оволодіти спеціальніс тью і бути корисним суспільству.

Гідно нести звання студента Коледжу, представляти свій навчальний заклад, захищати його честь і сприяти створенню його позитивного іміджу.

Сповідувати принципи академічної свободи, інтелектуальної самостійності та відповідальності. Ініціювати пропозиції, спрямовані на удосконалення та гуманізацію освітнього процесу та організацію внутрішнього життя академічної спільноти.

Підтверджувати свій рівень сумлінності у всьому освітньому процесі: виконувати графік освітнього процесу, своєчасно складати заліки та іспити, виконувати кваліфікаційні роботи.

Не допускати проявів академічної нечесності: прохання про сприяння, надання або отримання допомоги від третіх осіб під час складання будь-якого

виду підсумкового контролю; наклепи на інших студентів та викладачів; використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної чи вищої оцінки; списування під час написання контрольної роботи, модуля, складання заліку, іспиту.

Не пропонувати неправомірну винагороду викладачам при оцінюванні результатів виконання навчальних, кваліфікаційних, дослідницьких завдань тощо.

Не допускати хибного трактування колективізму під час контрольної роботи, іспиту, заліку. Не копіювати в інших здобувачів освіти звітів, лабораторних робіт, комп'ютерних програм, курсових проєктів (робіт) тощо.

Сповідувати культуру наукової сумлінності під час здійснення всіх видів наукової діяльності, не допускати плагіату в наукових та кваліфікаційних працях.

Не здійснювати самовільно аудіо- чи відеозапису навчальних лекцій.

Поважати викладача як людину, особистість, педагога і співпрацювати для утвердження академічних чеснот, розвитку науково-освітніх новацій і захисту суспільної моралі.

Розвивати в собі лідерські якості, вміння працювати в команді та духовно-інформаційну мобільність.

Дотримуватись культури поведінки й спілкування, відстоювати морально-етичні принципи і стандарти, цивілізовані підходи і норми світосприйняття.

Бути зібраним, охайним, шляхетним у буденному житті, підтримувати відповідний зовнішній вигляд.

Створювати і підтримувати сприятливий морально-психологічний клімат у студентському середовищі, бути толерантним.

Проявляти активну життєву позицію; бути ініціативним у всіх сферах життя академічної спільноти Коледжу.

Бережливо ставитися до майна Коледжу та його інфраструктури, дотримуватися чистоти й порядку в усіх приміщеннях коледжу на його території, в гуртожитку.

3. Відповідальність за порушення академічної доброчесності

З метою забезпечення виконання норм Положення в Коледжі створюється Комісія з питань етики та академічної доброчесності.

Комісія, у свою чергу, повинна забезпечити заповнення Декларації про академічну доброчесність кожного педагогічного працівника коледжу (Додаток 1).

За порушення норм Положення учасники освітнього процесу притягуються до відповідальності відповідно до вимог чинного законодавства України.

4. Попередження академічної недоброчесності

Для попередження недотримання норм та правил академічної недоброчесності в Коледжі використовується комплекс профілактичних заходів:

- ознайомлення здобувачів освіти й педагогічних працівників та

- інших членів академічної спільноти із цим Положенням;
- інформування здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників та інших членів академічної спільноти про необхідність дотримання правил академічної доброчесності, професійної етики;
  - проведення семінарів із здобувачами освіти з питань інформаційної діяльності Коледжу, правильності написання наукових, навчальних робіт, правил опису джерел та оформлення цитувань;
  - контроль завідувача кафедрою, голів циклових комісій керівників курсових, кваліфікаційних робіт, членів екзаменаційних комісій щодо правильного оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей тощо;
  - перевірка кваліфікаційних робіт на предмет академічного плагіату; експертна оцінка та (або) технічна перевірка (за допомогою спеціалізованих програмних засобів) щодо ознак академічного плагіату в дисертаційних дослідженнях, підготовлених до захисту, монографіях, наукових статтях відповідно до Регламенту перевірки на академічний плагіат кваліфікаційних робіт студентів, матеріалів, поданих до публікування у періодичних і неперіодичних наукових виданнях Коледжу.

5. Рекомендації щодо запобігання плагіату

Перевірці на плагіат підлягають усі наукові, навчально-методичні, творчі роботи, інші твори (у т. ч. кваліфікаційні (дипломні), курсові), що пишуть науково-педагогічні, наукові працівники, здобувачі освіти та що оприлюднюють результати наукової чи навчально-методичної роботи, або ж виконання яких є завданням під час вивчення навчальної дисципліни.

Обов'язковій перевірці на плагіат підлягають наукові статті, тези, рецензії, інші матеріали, подані до друку в наукових виданнях коледжу, а також монографії, підручники, посібники та інші твори.

5.1. Перевірка робіт під час вивчення навчальних дисциплін та проходження навчальних практик

Роботи, які пов'язані з виконанням завдання під час вивчення навчальних дисциплін, проходження навчальних практик та оцінка за виконання яких складає частину загального рейтингу вивчення дисципліни (проходження практики), мають пройти перевірку на плагіат в обов'язковому порядку.

результати перевірки роботи мають бути проаналізовані викладачем з метою встановлення відсотка текстових запозичень. Викладач несе відповідальність за внесення змін у звіт перевірки роботи.

Допустимий рівень текстових запозичень у роботі визначає викладач. Його треба зазначати в робочій програмі навчальної дисципліни в частині опису завдання, що пов'язане з виконанням указаної роботи.

5.2. Перевірка курсових робіт (проектів)

Курсові роботи (проекти) мають пройти перевірку на плагіат. Дотримання вимог щодо допустимого відсотка текстових запозичень роботи й відсутність плагіату та/або самоплагіату є умовою допуску до захисту.

Перевірка має здійснюватися за допомогою *сервісу пошуку плагіату* шляхом завантаження автором електронної версії курсової роботи (проекту) в спеціально створений для цього адміністратором сервісу сервіс на сайті коледжу. Перевірка має бути здійснена в термін, визначений графіком підготовки курсових робіт (проектів), затвердженим на засіданні циклової комісії.

Результати перевірки роботи (проекту) мають бути проаналізовані керівником проекту з метою остаточного встановлення відсотка текстових запозичень. Звіт про результат перевірки роботи за допомогою сервісу пошуку плагіату долучається до відгуку керівника проекту (роботи) на курсовий проект (роботу). Науковий керівник несе відповідальність за внесення змін у звіт перевірки роботи (проекту), які він здійснює під час аналізу текстових збігів.

Максимальний відсоток текстового збігу в курсовій роботі (проекті) з іншими текстами не має перевищувати межу 30 %.

5.3. Перевірка дипломних робіт (проектів)

Кваліфікаційні (дипломні) роботи (проекти) мають пройти перевірку на плагіат. Дотримання вимог щодо допустимого відсотка текстових запозичень роботи й відсутність плагіату та/або самоплагіату є умовою допуску до захисту.

Перевірка має здійснюватися за допомогою *сервісу пошуку плагіату* шляхом завантаження автором електронної версії дипломної роботи (проекту) в спеціально створений для цього адміністратором сервісу сервіс на сайті коледжу. Перевірка має бути здійснена в термін, визначений графіком підготовки дипломних робіт (проектів), затвердженим на засіданні циклової комісії.

Результати перевірки роботи (проекту) мають бути проаналізовані керівником проекту з метою остаточного встановлення відсотка текстових запозичень. Звіт про результат перевірки роботи за допомогою сервісу пошуку плагіату долучається до відгуку керівника проекту (роботи) на дипломний проект (роботу). Науковий керівник несе відповідальність за внесення змін у звіт перевірки роботи (проекту), які він здійснює під час аналізу текстових збігів.

Максимальний відсоток текстового збігу в дипломній роботі (проекті) з іншими текстами не має перевищувати межу 30 %.

**ДЕКЛАРАЦІЯ
ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕНСНІСТЬ**

педагогічного працівника

КЗ ЛОР «Дрогобицький фаховий коледж нафти і газу»

Я, _____ ,

що нижче підписався (лась),

ЗАЯВЛЯЮ, що розумію і підтримую політику закладу із академічної доброчесності, буду здійснювати власну освітню, наукову, творчу діяльність, дотримуючись місії, бачення, цінностей, корпоративної культури Коледжу, найвищих моральних і правових норм академічної доброчесної поведінки, керуючись законодавством України, етичними вимогами до професійної та наукової діяльності.

ЗОБОВ'ЯЗУЮСЬ:

- з повагою та толерантністю ставитися до всіх членів академічної спільноти коледжу;
- не допускати поведінку, що ставить під сумнів чесність та сумлінність моєї роботи і завдає шкоди колегам та репутації коледжу;
- запобігати та протидіяти проявам порушення академічної доброчесності представниками громади коледжу;
- не надавати неправомірну допомогу в професійній та науковій діяльності;
- використовувати лише достовірні джерела інформації, не вдаватися до фальсифікації чи фабрикування даних;
- не вдаватися до плагіату (у т. ч. не використовувати ідеї, твердження, відомості, тексти тощо без посилання на джерела);
- не користуватися неправомірною вигодою, не вимагати і не брати хабарів.

УСВІДОМЛЮЮ, що в разі порушення мною цієї Декларації нестиму відповідальність перед академічною спільнотою коледжу, згідно із загальнолюдськими нормами моралі та законодавством України.

Прізвище, ім'я, по батькові

Циклова комісія

Дата

Підпис